

HÁSKÓLINN Á HÓLUM

Ferðamáladeild Háskólans á Hólum

Ársskýrsla 2014

Ábyrgðarmaður: Georgette Leah Burns

Nám og kennsla

Á árinu var líkt og áður boðið upp á fjórar námsleiðir við deildina: Diplóma í ferðamálafræði, diplóma í viðburðastjórnun, BA í ferðamálafræði og MA í ferðamálafræði.

Útskrifaðir voru alls 66 nemendur við tvær athafnir, í júní og október. Í júní útskrifuðust samtals 49 nemendur frá deildinni: tveir með diploma í ferðamálafræði, 11 með diplóma í viðburðastjórnun, 35 með BA gráðu í ferðamálafræði og einn með MA gráðu í ferðamálafræði. Í október útskrifuðust 17 nemendur frá deildinni: átta nemendur með diplóma í ferðamálafræði, fimm með diplóma í viðburðastjórnun, þrír með BA gráðu í ferðamálafræði og einn með MA gráðu í ferðamálafræði.

Haustið 2014 voru 48 nýnemar innritaðir við deildina. Þar af voru fjórir í diplóma í ferðamálafræði, 18 í diplóma í viðburðastjórnun, 25 í BA nám í ferðamálafræði og einn í MA nám í ferðamálafræði. Að auki innritaðist einn nemandi í MA nám á vorönn 2014. Miðað við árið 2013, hélst fjöldi nemenda stöðugur í viðburðastjórnun (18) og BA námi í ferðamálafræði (26), en nemendum fækkaði um 10 í diplóma í ferðamálafræði (14). Alls var lokið 5385 ECTS einingum frá deildinni á árinu, þar af 82 ECTS einingum af gestanemendum.

Starfsfólk

Fastráðið starfsfólk við deildina er (sjá töflu 1) einn prófessor í 50% starfi, einn dósent í 50% starfi, þrír lektorar í 100% starfi, einn lektor í 70% starfi og einn lektor í 100 % starfi á fyrri helmingi árs, en 50% á seinni helmingi árs. Lektor í 50% stöðu lét af störfum á árinu. Að auki voru sex sérfræðingar ráðnir til stundakennslu við deildina, með ráðningasamning einungis fyrir árið 2014. Fjórir starfsmenn annarra deilda háskólans komu að kennslu við Ferðamáladeild á árinu 2014.

Tafla 1: Fastir starfsmenn við ferðamáladeild árið 2014

<i>Staða</i>	<i>Starfshlutfall</i>	<i>Hæfni</i>	<i>Kyn</i>	<i>Kennsla: rannsóknir: stjórnun</i>
Prófessor	50% (50% í Telemark University College í Noregi)	Doktor (PhD)	Kona	40:48:12
Dósent, og yfirmaður deildarinnar	50% (50% við Selasetur Íslands)	Doktor (PhD)	Kona	0:50:50
Lektor	100%	Í doktorsnámi	Kona	60:30:10
Lektor	100%	Í doktorsnámi	Kona	60:30:10
Lektor	100% - 50%	Meistaragráða (MS)	Karl	95:0:5
Lektor	100%	Dýralæknir (sbr. meistaragráða) Í meistarnámi í félagsvísindum	Kona	60:30:10

Lektor	70%	Meistaragraða	Kona	90:0:10
--------	-----	---------------	------	---------

Stjórnun

Guðrún Helgadóttir prófessor lét af störfum sem deildarstjóri 31. júlí 2014, eftir tveggja ára setu. Georgette Leah Burns dósent tók við deildarstjórastöðu frá 1. ágúst 2014. Fulltrúi deildar í framhaldsnámsnefnd var Ingibjörg Sigurðardóttir. Fulltrúi deildar í kennslunefnd var Laufey Haraldsdóttir. Fulltrúi deildar í rannsóknarnefnd var Guðrún Þóra Gunnarsdóttir. Fulltrúar deildar í námsnefnd voru Kjartan Bollason og Georgette Leah Burns. Fulltrúar nemenda í deildinni voru Anna Margrét Jakobsdóttir og Sigurður Borgar Arnaldsson, og Ómar Örn Hauksson á fyrri helmingi ársins 2014, og Berglind Ósk Kristjánsdóttir á seinni hluta ársins 2014.

Rannsóknir

Rannsóknaverkefni voru einkum á eftirfarandi sviðum: ferðaþjónusta á jaðarsvæðum, hestatengd ferðaþjónusta, matur og ferðaþjónusta, og náttúrutengd ferðaþjónusta.

Árið 2014 var starfsmaður deildarinnar einn af tveimur ritstjórum bókar, auk þess sem starfsfólk deildarinnar stóð fyrir útgáfu sjö bókakafla, tveggja ritrýndra greina í tímarit og þriggja greina í ritstýrðum ráðstefnuritum og ein grein í stærsta hestatímariti Íslands. Starfsfólk kynnti 15 fyrirlestra á alþjóðlegum ráðstefnum, 14 fyrirlestra á innlendum ráðstefnum, tvö veggspjöld á alþjóðlegum ráðstefnum og eitt veggspjald á innlendri ráðstefnu.

Tafla 2: Kynning rannsókna við Ferðamáladeild árin 2011-2014

	2011	2012	2013	2014	
Ritrýnd tímarit	1	0	1	2	Fyrirlesarar, Vísindar, Ferðamáladeildar,
Bók	0	0	0	1	
Bókakaflar	2	0	1	7	
Ráðstefnurit	5	3	1	3	
Kynningar á alþjóðlegum ráðstefnum	0	3	13	17	
Kynningar á innlendum ráðstefnum	3	4	9	15	
Skýrslur	3	0	2	0	
Alls	14	10	29	45	

ndi og grautur, hófst árið 2007. Hún samanstendur af mánaðarlegum opnum fyrirlestrum um rannsóknir á ferðaþjónustu/ferðamennsku. Árið 2014 voru haldnir níu opnir fyrirlestrar, þar af komu tveir fyrirlesarar utan Íslands:

- 15 janúar. Ingibjörg Sigurðardóttir, lektor í Ferðamáladeild Háskólans á Hólum: Hestaferðaþjónusta; þróun fyrirtækja og atvinnugreinar.
- 19. febrúar. Margrét Reynisdóttir, Gerum betur ehf.: *Þjóðerni og þjónusta – Góð ráð í samskiptum við erlenda gesti*
- 19. mars. Dr. Anne Buchmann, Háskólinn í Newcastle, Ástralía: *Breytingar í afþreyingu og tómstundum í dreifbýli* (Changes of Recreational Hobbies in a Rural Community.)
- 23. apríl. Susan Moore, prófessor við School of Veterinary og Life Sciences, Murdoch University Perth, Ástralíu: *Þróun og stjórnun til sjálfbærni í*

náttúrulífsferðaþjónustu (Developing and managing wildlife tourism for sustainability)

10. september. Skúli Gautason, framkvæmdastjóri Akureyrarstofu. *Hönnun hátíða*
8. október. Svandís Egilsdóttir, þjóðfræðingur. *Vel skal fagna góðum gesti: Gestrisni í sófasamfélaginu*
19. nóvember. Dr Cristi Frent, sérfræðingur við Rannsóknarmiðstöð ferðamála: Ferðaþjónustureikningar á Íslandi- tillögur að úrbótum (Tourism Satellite Account in Iceland - Proposing some improvements).

Þjónusta og samstarf

Starfsfólk Ferðamáladeildar veitir ýmiskonar þjónustu, til atvinnugreinarinnar, vísindasamfélagsins og stjórnsýslunnar.

Rannsóknamiðstöð ferðamála (RMF) er samstarfsverkefni þriggja háskóla: Háskóla Íslands, Háskólans á Akureyri og Háskólans á Hólum. Ferðamáladeildin tekur eftir sem áður virkan þátt í því samstarfi, þar sem deildarstjórinn á sæti í stjórn miðstöðvarinnar.

Ferðamáladeild á líkt og áður í formlegu samstarfi við Selasetur Íslands með sameiginlegum starfsmanni stofnananna, sem stundar kennslu og rannsóknir.

Starfsfólk Ferðamáladeildar tekur auk þess þátt í ýmsum samvinnuverkefnum: Tveir starfsmenn sitja í stjórn Ferðaþjónustunnar á Hólum, annar sem formaður stjórnar. Ferðamáladeild á fulltrúa í stjórn Fornverkaskólans sem er samstarfsverkefni Byggðasafns Skagfirðinga, Tréiðnaðardeildar Fjölbautaskóla Norðurlands vestra og Ferðamáladeildar. Starfsemi og aðferðafræði Fornverkaskólans miðar að því að efla og halda við hverfandi handverki og málfari sem tengist íslenskum byggingararfi. Ferðamáladeild á fulltrúa í stjórn Matarkistu Skagafjarðar sem hýst er hjá Sveitarfélaginu Skagafirði. Verkefnið er samstarfsverkefni ýmissa aðila í héraðinu og miðar að því að efla matarferðaþjónustu og framboð á staðbundnum matvælum á svæðinu. Starfsmaður Ferðamáladeildar hélt auk þess eins dags námskeið fyrir starfsfólk í ferðaþjónustu, sem skipulagt var af Farskóla Norðurlands vestra.

Ferðamáladeild hýsti 8. ráðstefnuna um íslenska þjóðfélagið á Hólum 15.-16. maí 2014. Yfirskrift ráðstefnunnar var *Norðan við hrun – sunnan við siðbót* og voru þátttakendur um 50 manns.

Af erlendu samstarfi má nefna verkefnið Riding Native Nordic Breeds, sem styrkt er af NORA og snýst um rannsóknir og yfirfærslu þekkingar í hestaferðaþjónustu á Íslandi, í Færeyjum og Noregi. Ferðamáladeild leggur sem fyrr áherslu á að nýta Erasmus áætlun Evrópusambandsins, EEA (European Economic Area) styrki og styrki Arctic Studies sjóðsins. Einn starfsmaður Ferðamáladeildar fór sem gestafræðimaður til Jozef Pilsudski Háskólans í íþróttافرæðum í Varsjá í Póllandi og annar starfsmaður deildarinnar var fyrri helming ársins við University of the Arctic, Tromsø, Noregi. Þá leiddi samstarf við Griffith háskólann í Ástralíu til útgáfu á ritstýrðri bók og starfsmaður deildarinnar var meðleiðbeinandi þriggja doktorsnema við sama háskóla.

Að auki sitja starfsmenn deildarinnar í ýmsum innlendum og alþjóðlegum vinnuhópum, stjórnnum og ráðum, svo sem í Vísinda- og tækniráði og RMF. Prófessor við deildina situr í ritstjórn ritrýnda tímaritsins *Scandinavian Journal*

of Hospitality og Tourism. Auk þess sem starfsmenn deildarinnar taka þátt í að ritrýna fræðigreinar í sínu fræðasamfélagi fyrir viðurkennd tímarit.

Í upphafi árs 2014 stofnaði Ferðamáladeild fagráð, sem var hið fyrsta fyrir deildina og jafnframt hið fyrsta við Háskólann á Hólum. Ráðið hittist tvisvar, í febrúar og september 2014. Ráðinu er ætlað að veita ráðgjöf um framboð námsleiða, kennslu og rannsóknir, frá sjónarhóli atvinnugreinarinnar og stofnana hennar. Markmið þess er að styrkja tengslin milli Ferðamáladeildar og ferðaþjónustunnar sem atvinnugreinar, bæði staðbundið og á landsvísu, með það í huga að samþætta fræði og framkvæmd í ferðaþjónustu. Stjórnarmenn eru deildarstjóri Ferðamáladeildar, ásamt fulltrúum frá Ferðamálastofu, Samtökum ferðaþjónustunnar, Ferðamálasamtökum Íslands og Ferðaþjónusta bænda.